

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Téglásy Balázs ügyvéd (**cím.**) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a dr. Koller Domonkos ügyvéd (**cím**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezménye iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 11. napján meghozott 74.G.41.033/2018/41-II. számú ítélete ellen az alperes 43. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú, valamint 20.000 (húszezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból és 85.008 (nyolcvanötezer-nyolc) forint fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget.

Az elsőfokú eljárásban felmerült, le nem rótt 78.657 (hetvennyolcezer-hatszázötvenhét) forint feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes végeleges keresetében elsődlegesen az árfolyamkockázati tájékoztatás hiányára, valamint a kezelési költség és a hitelkeret-beállítási jutalék tisztességtelen felszámítására figyelemmel kérte a peres felek által 2008. augusztus 4-én megkötött személyi kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes kötelezését 1.310.949 forint túlfizetés megfizetésére. Másodlagosan az árfolyamkockázati tájékoztatás nem megfelelő volta miatt kérte a szerződés teljes érvénytelenségének megállapítását, a szerződés érvényessé nyilvánítását devizakockázat felszámítása nélkül és az alperes kötelezését 1.062.593 forint megfizetésére. Harmadlagosan a kezelési költség, negyedlegesen a hitelkeret-beállítási jutalék tisztességtelensége miatt kérte a szerződés részleges érvénytelenségének megállapítását és az érvényessé nyilvánítást az adott költség figyelmen kívül hagyásával és annak megállapításával, hogy a felperes alperessel szembeni tartozása 2017. október 12-én 751.898, illetve 1.147.910 forint volt.
- [2] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209., 209/A. és 209/B. §-ára, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésére hivatkozott.

Kifejtette, hogy a szerződés csak kockázattelepítést tartalmaz, árfolyamkockázati tájékoztatást nem. Nem határozza meg az árfolyamkockázat fogalmát, nem utal arra, hogy annak nincsen felső határa, és az sem derül ki, hogy az árfolyamváltozásnak milyen hatása van a törlesztőrészletre. A költségek esetleges csökkenésére utaló szövegrész a kockázat valós mivoltát is megkérdőjelezi. Hivatkozott az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) C-186/16. és C-51/17. számú ítéletében kifejtettekre is.

- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. A felperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatra hivatkozott és kifejtette, hogy a tájékoztatás megfelel az r.Hpt. előírásainak és a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatának.
- [4] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes mint adós és az alperes mint hitelező közt 2008. augusztus 04-én létrejött személyi kölcsönszerződést az ítélelathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánította akként, hogy annak nem képezi részét az alábbi szövegrész: „Az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözetet az utolsó törlesztőrészlettel együtt vagy amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor a Bank által megállapított újabb esedékesség(ek)kor köteles megfizetni. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a Bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul veszi, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradt tartozást a Személyi kölcsön Üzletszabályzatának 3.8. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni. Az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség csökkenésből eredő különbözet a törlesztő részletek számát vagy az utolsó törlesztőrészlet összegét csökkenti.”
- [5] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.062.593 forintot, valamint 51.614 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 63.712 forint feljegyzett illetéket. A további 14.945 forint feljegyzett illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.
- [6] Ítéletének indokolásában tényként rögzítette, hogy a felperes 2008. augusztus 04-én 700.000 forint kölcsönt igényelt az alperestől lakásfelújításhoz. A mintegy félórás ügyintézés során kockázatfeltáró nyilatkozatot és személyi kölcsön igénylő lapot is aláírt.
- [7] A kockázatfeltáró nyilatkozat szövege az alábbi:
- [8] „A kölcsön törlesztése forintban történik. A szerződésben meghatározott eredeti futamidő alatt a Személyi kölcsön Üzletszabályzat III.3.9. pontjait figyelembe véve a szerződésben meghatározott fix forint törlesztő részletet fizetem meg a Banknak. A fix forint törlesztő részletek deviza ellenértékét az alperes neve az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg. Tudomásul veszem, hogy a szerződésben megjelölt esedékesség napját megelőzően, vagy azt követően teljesített törlesztési kötelezettség esetén, a forintösszeg devizaértékét a Bank a fizetéskor aktuális ... deviza eladási árfolyamon határozza meg, amely devizaérték az árfolyam változásától függően nem biztos, hogy fedezetet nyújt a törlesztő részlet, illetve a hátralékos tartozás értékére.
- [...]
- Elfogadom, hogy a kölcsönszerződésben rögzített eredeti futamidő alatt az árfolyam és/vagy a kamat, és/vagy a kezelési költség változása miatt a fix havi törlesztő részlet nem változik, viszont a hitel futamideje módosulhat, amelyről a Bank minden ügyfélév végén tájékoztatni köteles. (Ha a törlesztési mód megváltozása miatt módosul a havi kezelési költség, mértéke, az módosítja a fix forint törlesztő részletet.) A futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési

költség csökkenésből eredő különbözet az utolsó törlesztő részlet(ek) összegét/számát csökkenti. Amennyiben az árfolyam és /vagy kamat és/vagy kezelési költség változásából eredő növekmény különbözet a futamidő végén nem haladja meg a fix forint törlesztő részlet 20%-át, akkor azt az utolsó esedékességgel együtt kell megfizetni. Amennyiben a különbözet összege meghaladja a fix forint törlesztő részlet 20%-át, akkor újabb esedékesség(ek) kerülnek megállapításra.

A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet. Amennyiben a fentiek alapján az eredeti futamidő végén a Bank felé további tartozásom áll fenn, akkora azt a mindenkori aktuális Hirdetményben feltüntetett hiteldíj mellett meghatározott, normál deviza alapú személyi kölcsön formájában maximum 12 hónap alatt kell megfizetni, amikor az árfolyam és hiteldíj változás a havi törlesztő részletekben már jelentkezik.

Tudomásul veszem, hogy amennyiben a fix törlesztő részletű deviza alapú személyi kölcsön futamideje alatt rendkívüli árfolyamváltozás következik be (a hitel felvételekor érvényes árfolyam a kölcsön futamideje alatt -50%-kal elmozdul), akkor a Bank jogosult a forintban fix törlesztő részlet megváltoztatására.

[...]

A normál deviza alapú személyi kölcsönre vonatkozóan tudomásul veszem az alábbiakat.

- 1.) Az egyes törlesztő részletek forint összegét az alperes neve az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg.
- 2.) Tudomással bírok arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról napra változik (svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.
- 3.) Tudomásul veszem, hogy az igényelt kölcsön törlesztéséül szolgáló lakossági folyószámlán - a kölcsönszerződésben szereplő devizanem állandó változásra figyelemmel - olyan forint összeget kell biztosítanom, amelyből az alperes neve az esedékesség időpontjában le tudja vonni az aktuális törlesztő részlet összegét.

[...]

Kijelentem, hogy a fentiekre figyelemmel a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítását úgy kérem, hogy az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét teljes körűen megismertem, megértettem, a felmerülő kockázatot viselem. Kijelentem továbbá, hogy az ... Nyrt.-vel szemben az általa alkalmazott deviza vételi és eladási árfolyamok változásának kockázatából eredendően igényt nem érvényesítek."

[9] A szerződéskötésnél arról nem beszéltek, hogy miért szerepel a szerződésben svájci frank és hogy ehhez kötődően a fizetésnek milyen jelentősége van, és arról sem volt szó, hogy a kölcsön törlesztése hosszabb futamidejű lehet. Az ügyintéző annyit közölt vele, hogy a kamat változhat, de arról nem adott tájékoztatást, hogy milyen kamatról van szó. A forint árfolyamának más pénznemhez képesti változásáról és a kamatváltozás felperes fizetési kötelezettségeire vonatkozó hatásáról sem esett szó.

[10] A megbeszélést követően az alperes mint hitelező és a felperes mint adós megkötötték a perbeli személyi kölcsön szerződést. A kölcsön összege 4.918,15 svájci frank, 700.000 forint. A hitelkeret-beállítási jutalék egyszeri összege 95,9 svájci frank, 13.649 forint, az ügyleti kamat mértéke 12,5%, a kezelési költség az induló kölcsönösszeg évi 3%-a, a THM évi 20,11%, a havi rendes törlesztőrészlet pedig 14.440 forint. A kölcsön futamideje 84 hónap; a törlesztés kezdete 2008. 09. 12., vége 2015. 08. 12.

- [11] A szerződés egyedi része értelmében „Az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözet az utolsó törlesztőrészlettel együtt vagy amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor a Bank által megállapított újabb esedékesség(ek)kor köteles megfizetni. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a Bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul veszi, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradt tartozást a Személyi kölcsön Üzletszabályzatának 3.8. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni. Az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség csökkenésből eredő különbözet a törlesztő részletek számát vagy az utolsó törlesztőrészlet összegét csökkenti.”
- [12] Az okirat rögzíti, hogy a „személyi kölcsönszerződés az alperes neve mindenkor hatályos Általános üzletszabályzatával, a Személyi kölcsön üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező, a Személyi kölcsön Hirdetménnyel, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. [...] Az adós tudomásul veszi, hogy a törlesztőrészletek megfizetése az ... Bank devizaeladási árfolyamán forintban történik. Adós jelen szerződés aláírásával tanúsítja, hogy az ezen szerződésben, a Személyi kölcsön üzletszabályzatában, továbbá a Személyi kölcsön Hirdetményben foglaltakat megismerte, azt átvette és mindezeket magára nézve kötelezőnek fogadta el.”
- [13] A Személyi Kölcsön Üzletszabályzat 3.8. pontja szerint: „Devizában nyilvántartott személyi kölcsön esetén az adósnak a devizában nyilvántartott kölcsön forint ellenértékét kell megfizetni. Az egyes törlesztő részletek forint ellenértékét az alperes neve az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg. Fix forint törlesztőrészletű deviza személyi kölcsön esetén a fix forint törlesztőrészletek deviza ellenértékét az alperes neve az általa alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján határozza meg.
- [14] Ha a deviza alapú személyi kölcsön megfizetése fix forint törlesztőrészletekben történik, akkor az árfolyam és/vagy a kamat, és/vagy a kezelési költség változása miatt a havi törlesztő részlet nem változik, viszont a kölcsön futamideje módosulhat, amelyről a Bank az Adóst minden ügyfélév végén tájékoztatni köteles. A futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség csökkenésből eredő különbözet az utolsó törlesztőrészlet(ek) összegét/számát csökkenti. Amennyiben az árfolyam és/vagy kamat és/vagy kezelési költség változásból eredő növekmény különbözet a futamidő végén nem haladja meg a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor azt az Adós(ok) az utolsó esedékességgel együtt köteles(ek) megfizetni. Amennyiben a különbözet összege meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20%-át, akkor újabb esedékesség(ek) kerülnek megállapításra. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet. Amennyiben a fentiek alapján az eredeti futamidő végén az Adós(ok)nak tartozása(uk) áll fenn, akkor azt a mindenkor aktuális Hirdetményben feltüntetett hiteldíj mellett meghatározott, normál deviza alapú személyi kölcsön formájában maximum 12 hónap alatt köteles(ek) az adós(ok) megfizetni, amikor az árfolyam és hiteldíj változás a havi törlesztő részletekben már jelentkezik.”
- [15] A felperes a szerződés szerinti 700.000 forintot megkapta. A 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás felülvizsgált, a szerződést forintosították. Az alperes 2015. augusztus 31-én lezárta a szerződést azzal, hogy a felperesnek nincs fizetési kötelezettsége a szerződésből eredően.
- [16] Ítéletének jogi indokolásában az elsőfokú bíróság idézte az r.Ptk. 209. és 209/A. §-át, az r.Hpt. 203. §-át és 2. számú mellékletének I.10.3. pontját. Kifejtette, hogy az EUB C-26/13., illetve C-51/17.

számú ítéletéből következően az árfolyamkockázatról szóló rendelkezés a szerződés elsődleges tárgya, a főszolgáltatás körébe tartozik. Ezután a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozata, valamint az EUB C-51/17. és C-186/16. számú ítélete alapján azt vizsgálta, hogy a szerződéskötéskor a felperes részére nyújtott tájékoztatás tartalma az átlagos fogyasztó számára világos és érthető volt-e.

- [17] Hangsúlyozta, hogy a szerződéskötési folyamat nagyon rövid volt, ráadásul a tájékoztatás több helyen, szétszórtan szerepel. Az üzletszabályzat 3.8. pontjában szereplő „normál deviza alapú személyi kölcsön” fogalmát az egyedi szerződés nem határozza meg. A kockázatfeltáró nyilatkozat szövegének értelmezéséhez hosszabb idejű tanulmányozás lett volna szükséges. A felperes számára nyújtott tájékoztatás tartalmilag sem megfelelő, nem ismerteti egyértelműen, világosan a kockázat mechanizmusát, az árfolyam- és kamatváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatását. Ezért az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelen, így érvénytelen, ami a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezi.
- [18] Mivel a felperes teljesítette a fizetési kötelezettségét, a szerződés érvényessé nyilvánítása nem volt lehetséges, de az ítélethozatalig történő hatályossá nyilvánításnak nem volt akadálya. Az alperes a kereset összecszerűségét érdemben nem vitatta, ezért az elsőfokú bíróság bíróság a felperes által megjelölt összeg megfizetésére kötelezte.
- [19] A kezelési költség és a hitelkeret-beállítási jutalék tisztességtelensége nem volt megállapítható, ezért az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelemnek adott helyt, rögzítve, hogy a harmadlagos és a negyedleges kérelem alapjaként megjelölt kérdésekben is kifejtette az álláspontját.
- [20] A perköltségről a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 81. § (1) bekezdése alapján határozott arra figyelemmel, hogy a felperes 81, az alperes 19%-ban lett pernyertes.
- [21] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, kérve annak megváltoztatását és a kereset elutasítását. Álláspontja szerint ellentmondásos az elsőfokú ítélet rendelkező része, mert nem rendelkezik az érvénytelenség megállapításáról és nem rögzíti, hogy milyen okból nem része a hatályossá nyilvánított szerződésnek az elsőfokú bíróság által megjelölt szövegrész. Az elsőfokú ítélet nem határozza meg a visszafizetendő összeg jogcímét sem, ráadásul az elsőfokú bíróság által megjelölt szövegrészen túl egyéb kikötések is vonatkoznak az árfolyamkockázatra, amelyek a szerződés részei maradtak. Ezen túlmenően olyan kikötés érvénytelenségét is kimondta az elsőfokú ítélet, ami a fogyasztó számára kedvező változás elszámolásáról rendelkezik. Ez az r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdésének második mondatába ütközik.
- [22] A tájékoztatással kapcsolatban az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes aláírta a kockázatfeltáró nyilatkozatot, amivel szemben nem tudott bizonyítani. Maga a felperes is ellentmondásos előadást tett, házastársa elfogulatlan tanúnak nem tekinthető. A szerződést alperesi részről aláíró személyek ugyanakkor - bár a konkrét szerződéskötésre már nem emlékeztek - elmondták, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást minden esetben megadták az ügyfeleknek. A szerződéskötés időtartama nem állapítható meg, ezzel kapcsolatban egyedül az elfogult tanú vallomása áll rendelkezésre, amire tényállás nem alapítható.
- [23] A tájékoztatás tartalmilag megfelel az r.Hpt. 203. § (6) bekezdése előírásainak, tisztességtelensége így nem állapítható meg.

- [24] Téves az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződés hatályossá nyilvánítása is, mert a felek a szerződést 2015. augusztus 31-én lezárták, a hatályossá nyilvánítás viszont a még fennálló jogviszony felszámolására irányuló jogkövetkezmény.
- [25] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú ítélet rendelkező része egyértelmű, a hatályossá nyilvánítás pedig megfelel a jogszabályi előírásoknak. A szerződés nem tartalmaz egzakt kockázattelepítő rendelkezést, az csak kikövetkeztethető belőle. Ez önmagában megalapozza a szerződés érvénytelenségét. Az alperes nem bizonyította, hogy a fogyasztó tájékoztatása a szerződéskötést megelőzően ténylegesen megtörtént volna, így nem teljesülnek az EUB C-51/17. számú ítéletében meghatározott követelmények. A felperes hangsúlyozta, hogy a kereset összecszerűségét sem a számok helyessége, sem az alkalmazott módszertan vonatkozásában nem vitatta az alperes.
- [26] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdésében foglalt felhívás ellenére tárgyalás tartását nem kérték.
- [27] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül (r.Pp. 247. §). Az elsőfokú bíróság az eshetőlegesen előterjesztett kereseti kérelmek közül az elsődleges kérelmet alaptalannak ítélte, amit a fellebbezés nem érintett. A fellebbezés a másodlagos kereseti kérelemnek helyt adó, az árfolyamkockázatot az adósra hárító rendelkezés tisztességtelenségét kimondó ítéleti rendelkezést támadta, így az ítéltábla nem érintette a kezelési költség és a hitelkeret-beállítási jutalék tisztességtelenségének kérdését.
- [28] A fellebbezés megalapozott.
- [29] Az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázat körében a tényállást kellő mértékben feltárta, a szükséges bizonyítást lefolytatta. Helyesen idézte az irányadó jogszabályi rendelkezéseket, valamint az EUB és a Kúria ítélezési gyakorlatában kimunkált szempontokat. A perbeli tájékoztatás nem megfelelő voltával kapcsolatos álláspontját azonban nem osztja az ítéltábla.
- [30] A felperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat kimerítő tájékoztatást tartalmaz az árfolyamkockázatról. Már az első bekezdés világossá teszi, hogy a személyi kölcsön összegét devizában tartja nyilván, de forintban folyósítja a bank, és a törlesztés is forintban történik. Közli az átszámításra irányadó árfolyamot is.
- [31] A tájékoztatóból egyértelműen kiderül az árfolyamváltozást az adósra terhelő mechanizmus konkrét működése: fix törlesztőrészletű személyi kölcsön esetében a kedvezőtlen árfolyamváltozás a futamidőt növeli legfeljebb 12 hónappal. Ezt meghaladó növekmény esetén normál deviza alapú személyi kölcsön formájában kell maximum 12 további hónap alatt teljesíteni. A nyilatkozat kiemeli, hogy a deviza árfolyama napról napra változik, a svájci frankkal kapcsolatban pedig külön utal arra, hogy a változás bármilyen mértékű lehet. Ebből következően a törlesztőrészlet forintösszege előre nem megállapítható, akár jelentős mértékben is emelkedhet. A tájékoztatás azt is tartalmazza, hogy jelentős, 50%-os árfolyamváltozás is lehetséges, ebben az esetben a bank jogosult a fix törlesztőrészlet megváltoztatására.
- [32] A fenti tájékoztatásból az általánosan tájékozott észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára világosan kitűnik, hogy milyen módon, milyen konkrét mechanizmussal befolyásolja a fizetési kötelezettségeit az árfolyamváltozás. Az is egyértelmű, hogy a forint akár

súlyos leértékelődést is elszenvedhet, ami előre nem látható, jelentős mértékben is növelheti fizetési kötelezettségeit, ezáltal gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat.

- [33] A nyilatkozat formájában és tartalmában is figyelemfelhívó jellegű: ezt szolgálja a külön okiratba foglalás, az aláhúzott cím („Kockázatfeltáró nyilatkozat”) és a közvetlenül az aláírás feletti részen a fogyasztó nyilatkozata, amelynek értelmében az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét teljes körűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli.
- [34] Erre figyelemmel a kockázatfeltáró nyilatkozat önmagában elégséges tájékoztatást nyújt a fogyasztó részére, az EUB elsőfokú bíróság által hivatkozott ítéleteiben megfogalmazott valamennyi követelményt teljesíti. A nyilatkozatból az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára világos és érthető volt, hogy az ügyletnek árfolyamkockázata van, a kockázat korlátlan és kizárólag őt terheli. Ezért - ahogyan arra az alperes helyesen utalt a fellebbezésében - nem volt jelentősége annak, hogy egyéb okiratokban, így az egyedi szerződésben és az üzletszabályzatban is található árfolyamkockázattal kapcsolatos - kevésbé részletes - tájékoztatás.
- [35] Helytállóan hivatkozott az alperes arra is, hogy a megfelelő tájékoztatás folytán a 2/2014. Polgári jogegységi határozat értelmében a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződéskötés során az alperestől kapott tájékoztatás alapján alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott (van egy maximuma). Ilyen körülményeket azonban nem bizonyított a felperes.
- [36] Mivel az írásba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat megfelelő tartalmú volt, az alperest ezen túlmenően nem terhelte szóbeli tájékoztatási kötelezettség. A felperes személyes meghallgatáson tett nyilatkozata szerint nem került szóba a szerződéskötéskor a svájci frank kérdése, így nem is kaphatott az árfolyamkockázatról a jogegységi határozat által hivatkozott téves tájékoztatást. Maga is megerősítette ugyanakkor, hogy a szerződést aláírás előtt elolvasta, az egyedi szerződésnek az árfolyamváltozásból eredő különbözet megfizetésére vonatkozó előírását értette. A felperes házastársának tanúvallomása sem bizonyított az okiratokkal ellentétes szóbeli tájékoztatást, **N. Z.** és **N. M-né** alperesi ügyintézők pedig nem emlékeztek a szerződéskötés körülményeire.
- [37] Az ítéletábra nem osztja az elsőfokú bíróság álláspontját a szerződéskötési folyamat túlságosan rövid időtartamával kapcsolatban sem. A szerződéskötés napján - akár magában a szerződést tartalmazó okiratban - nyújtott tájékoztatás is megfelelő, ha a fogyasztónak lehetősége van a szerződés elolvasására, értelmezésére, kérdések feltételére. A Fővárosi Ítéletábra BDT2016. 3457 számú eseti döntésében kifejtette, hogy a szerződő felektől általában elvárható, hogy csak olyan szerződést írjanak alá, amelynek a tartalmát megértették, és amelynek tartalma megfelel a szerződéses akaratuknak. A fogyasztónak még a szerződés megkötése - a szerződésből eredő kötelezettségek vállalása - előtt lehetősége van az árfolyamváltozásból rá háruló kockázatok mérlegelésére akkor is, ha a kockázatfeltáró nyilatkozatot maga a szerződés tartalmazza. A perbeli esetben a szerződéskötés alkalmával került sor a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírására is, arra utaló bizonyíték pedig nem merült fel, hogy az alperes ne biztosította volna a felperes számára az okiratok áttanulmányozásának lehetőségét. Nem értékelhető a hitelező terhére, ha az adós nem fordít kellő időt a szerződés és a kockázatfeltáró nyilatkozat elolvasására és értelmezésére.
- [38] A fentiekre figyelemmel az ítéletábra megállapította, hogy a felperes a megfelelő tájékoztatást a megfelelő időben megkapta, ezért a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezései nem

tisztességtelenek, ezen okból a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg, így az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezmény levonásának nem volt helye.

- [39] Nem érintette a fellebbezés a kezelési költséget és a hitelkeret-beállítási jutalékot, amellyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy ezek a költségek nem tisztességtelenek. Ebből következően a harmadlagos és a negyedleges kereseti kérelem jogalapja hiányzik, a kereset teljes egészében elutasítandó volt.
- [40] Az ítélet tábla a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [41] A felperes a döntésre tekintettel mint pervesztes fél az r.Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes perköltségét. Az elsőfokú eljárásban a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (6) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló 40.000 forint + áfa, a másodfokú eljárásban pedig ugyanezen IM rendelet 3. § (5) bekezdésére figyelemmel 20.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj, továbbá 85.008 forint fellebbezési illeték merült fel.
- [42] A felperes költségmentessége folytán az elsőfokú eljárás feljegyzett illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1), (2) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2020. szeptember 24.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Csonka Balázs s.k.
előadó bíró

. Szunyogh Zsófia s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: